

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy hóra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével szemben,
hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó közlések intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői Iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.

A hű németek.

Pécs, 1899. szeptember 19.

Tegnap elmékedtünk ezen a helyen arról a frontváltatásról, amely az osztrák politikában állítólag küszöbön áll: teljesen németté akarják tenni ismét Ausztriát s ezt a hirt üdvriadallal fogadja a mi kormánypárti sajtónk, mert „Magyarországnak érdekében áll, hogy Ausztriában a német legyen az úr”. Nos, hogy ez mennyire érdekünkben áll, arról tanuskodnak negyedfélszázados történelmünk lapjai, a melyek szomorú példákat regélnek arról a kitüntető jóindulatról, a miben az Ausztriában uralkodott némettség Magyarországot mindenha részesítette. Annyira szeretett minket az uralkodó osztrák némettség, hogy főtürekvése volt mindig minket nem is egyszerűen a keblére ölelni, hanem végleg is magába olvasztani.

Hát még a legujabb időben milyen megható jelenségeit tapasztaljuk az osztrák némettség által irányunkban táplált rokonérzésnek! Szinte megborzad az ember tőle. Mert hasztalan iparkodik egypár opportunus kormánypárti sajtóközeg elhitetni velünk, hogy a magyarság gyűlölete csak Lueger, Wolf és néhány elvtársának számba sem jöhető speciális programját képezi. A szíve gyökeréig át van hatva minden osztrák-német az irántunk való gyűlölködéssel.

Hisz ez nem is csoda. Az osztrák-németet évszázadokon keresztül abban a szent meggyőződésben nevelték az uralkodó politikusok, hogy egyedül ő képviseli azt az összetartó kapcsolatot, amely a dinasztia uralma alatt álló összes népek és országok együvé tartozását biztosítani képes s azért egyedül magát tartotta az uralkodóház támaszának, a melynek hivatása ezt minden nem német történelmi jog és nemzeti aspiráció ellen megvédelmezni.

Ebből az álmából először is a kiegyezés riasztotta föl ezt a mi „természetes szövetségünket”, mert ebben a némettség

birodalom-fenntartó hivatását dezavualva látta s csak az alatt a föltétel alatt nyugodott bele a megváltozhatatlanba, hogy a kiegyezésben hangoztatott minden állami különállás dacára, a német nyelv és német szellem kizárólagos uralma biztosítva lett az egész birodalom haderejében és diplomáciájában s támaszkodva ezeken kívül az udvar teljes német voltára, bizakodott benne, hogy az első kedvező alkalommal sikerülend a némettség teljes uralmát ismét visszaállítani az egész birodalomban s így a magyar királyságban is, a melyet bizony az osztrák-német minden kiegyezés dacára soha sem szűnt meg fegyverrel meghódított Kronland-nak tekinteni.

De hát a dolgok rendje másként fordult. Deák Ferenc az új közbizony berendezés alapföltételül Ausztriának teljes alkotmányosságát kötötte ki s bizony a legnagyobb foku rövidlátásról tesznek azok tanuságot, akik azt vitatják, hogy ez a föltétel a némettség uralmának Ausztriában való föntartására céltzott. Ausztriában a némettség uralmának gyökere mindenkor az abszolutizmusban rejlett; lehetetlen tehát, hogy olyan mély belátású politikus, mint Deák Ferenc, előre ne látta volna, hogy az alkotmányosság kikötésével, amely minden népnek egyforma befolyást biztosít az ország ügyeinek intézésére, a legerősebb támaszát dönti ki a tényleg kisebbségben levő osztrák-németek uralmának.

Ez az előre látható eredmény be is következett: a szláv többség alkotmányos befolyása megszüntette a némettség uralmának kizárólagosságát Ausztriában is. Jól jegyezzük meg, hogy a szláv többség hatalmi tendenciája nem ment annyira, hogy a saját kizárólagos uralma alá hajtsa az egész birodalmat, hanem csak a maga természetes jogainak korlátai között kívánt érvényesülni. A kizárólagos német uralom helyébe nem ültette a saját uralmának kizárólagosságát, csak egyenjogúságot követelt a maga számára a némettség mellett. A szláv nyelv hivatalos használatát kívánta

ott, ahol ez volt a lakosság nyelve s eszébe sem jutott a német nyelv használata ellen áskálódni a német tartományokban, mint ezt a németek tették a szláv nyelv ellen a szláv tartományokban.

De a német önteltségnek ez az igazságos és méltányos rendelkezés is vörös posztó volt, a melytől földühösödve alapjaiban rendítette meg a saját házat. Nem azért folytatják az osztrák-németek államellenes harcukat, mintha nemzetiségük vagy törvényszerű alkotmányos befolyásuk veszélyeztetve lenne, hanem azért, mert a többi nemzetiségeket és ezek alkotmányos befolyását el nem nyomhatják többé.

A mások elnyomásával járó kizárólagos uralom kell nekik s ha ezt el nem érhetik, akkor készek szétrobbantani azt a birodalmat, a melyben nem lehetnek az egyedüli urak. Hisz látjuk, hogy nemzetiségük sehol megtámadva nincsen, nyelvüket mindenütt használhatják még a tisztán szláv nyelvű tartományokban is, az udvar egészen német, az egész katonai kormányzat s az összes külképviselet tisztán német nyelvű és német szellemű, a birodalmi hatóságok, a kormány, még a közös is, hivatalos nyelvül a németet használják: mégis a hazaárulásig menő küzdelmet folytatnak elnyomatásuk ürügye alatt.

Nem elégsznek meg azzal sem, hogy minden alkalommal tüntetőleg hangoztatják nagy Németország felé való vágyódásukat s éneklik a Wacht am Rhein-t: még az uralkodó szeme láttára és füle hallatára sem riadnak vissza hazaáruló érzelmeiknek kifejezést adni. Klagenfurtból jelentik, hogy az ott tartózkodó uralkodó tiszteletére adott szerenádót a nagynémet „Heil!” kiáltás tüntetésszerű hangoztatásával zavarták és sokan a német birodalmi zászlót tüzték ki házaikra.

Nos hát van-e ennek a tarka ethnografiai vegyüléket mutató monarchiának csak egyetlen egy nemzetisége a németen kívül, amely ilyen haza- és felségáruló

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

A magy. kir. szab.

Osztály-Sorsjáték

4. sorsjáték VI. osztályának huzása

a következő napokon történik:

Szeptember 13, 15, 16, 18, 19, 21, 22, 25, 26, 28. és 29-én (naponta 2000 szám).

Szeptember 30. és október 2. és 3-án (naponta 1500 szám).

Október 5, 6. és 9-én (naponta 1000 szám).

Október 11-én (e napon 500 szám).

A VI. osztályban 30.000 drb. sorsjegy 9.550.000 koronát nyer, és a legnagyobb nyeremény szerencsés esetben 1 millió korona.

Az általam eladott sorsjegyek nye reményeiről naponként sürgönyileg leszek értesítve és miután ezen értesítéseimet a nyerő felek nek ugyancsak sürgönyileg rögtön továbbítom, t. cz. vevőimnek azon kellemes előnyt biztosítom, hogy már a következő nap huzásán is részt vehetnek és így lehetséges, hogy 1 betétösszeggel szerencsés esetben 18 nyereményt csinálhat.

A vételi sorsjegyek ára a VI. osztályban:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{8}$
---------------	---------------	---------------	---------------

80 frt 40 frt 20 frt 10 frt

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Teleki Zsigmond a magy. kir. szab. Osztálysorsjáték főelárusítója

Pécsen, Siklósi-országut 29. szám.

tüntetések büntetlenül elkövetni merészelne? A németek megtehetik teljes léleknyugalommal, mert tudják, hogy velük van az irányadó körök titkos rokonszenve, a mely egy célra tör velük: a németiség uralmának vetni alá a dinasztia valamennyi országát, mert csak ezzel lehet megvalósítani közös álmukat, az egységes öszbirodalmat.

Azt is hallottuk már, hogy Ausztriának a német hegemoniát azért is helyre kell állítani, mert a mai politika mellett a németek a szomszédos nagy német birodalomra támaszkodva sikeresen bonthatják meg az osztrák birodalmat, míg sem a csehek, sem a lengyelek ilyen biztos külső támasztékot nem találnak. Ezek tehát legfőleg csak duzzoghatnak, de a birodalmat szét nem robbanthatják, mint a németek.

Ez az ősi osztrák politika, amely nem azokra az elemekre támaszkodik, a melyeknek természetes érdeke egybe van forrva az uralkodóház érdekeivel, hanem dédelgeti azt a népet, amely csak addig marad az uralkodó ház alattvalója, míg uralkodhatik ennek többi alattvalóin. Ha ezt nem teheti, akkor kész menten a faképnél hagyni a csatlakozni a vele egy nemzetiségű idegen birodalomhoz, hogy hatalmának sugaraiban sütkérezhessen.

Vajjon mikor nyílik meg már egyszer azoknak az udvari politikusoknak a szemük, hogy megláthatnák mi az igazi érdeke az uralkodóháznak: azok-e az ő igazi barátai, őszintén ház alattvalói, akik vele együtt élnek-halnak, vagy azok, akik mindjárt az idegenben lakó rokonokhoz futnak, mihelyt idehaza nem garázdálkodhatnak teljes uri szabadsággal a „meghódított népek“ fölött.

H i r e k.

Pécs, 1899. szeptember 19.

A legújabb hivatalos érintkezés.

Azok a kereskedők, a kik az udvar számára árucikkeket szállítanak, jól ismerik azt az udvari szokást, hogy a közrendi polgár direkt

uton nem érintkezhetik a »legmagasabb uraságokkal«. A kereskedő kicsomagolja a portékáját, a főhercegnő egy pillantást vet a selyemszövetre, aztán hangosan így szól a főudvarmesternőjéhez:

— Kérdezze meg, vajjon heliotrop színben nincs-e meg ugyanez a dessin?

Erre a főudvarmesternő ugyancsak hangosan megkérdezi a hajlongó kereskedőt:

— Ő cs. és kir fensége azt kérdezi, vajjon heliotrop színben nincs-e meg ugyanez a dessin?

A kereskedő még néhány arasztnyival mélyebbre hajol, aztán alázatosan így felel:

— Igenis könyörgöm megvan!

Mire a főudvarmesternő ismét a főhercegnőhöz fordul és szelid odaadással susogja:

— Igenis fenséges asszony, meg van!

Igy érintkeznek a legmagasabb és a legalacsonyabb osztályok. A társalgásnak ez a módja azonban mindeddig kizárólag csak az udvarra szorítkozott. Ezután már nem így lesz. A pénzügyminiszterium számvevőszéki igazgatója a minap körrendeletet bocsátott ki az összes hivatalnokokhoz s e körrendeletben szigorúan meghagyja, hogy:

1. a tisztviselők ezután semmiféle privát látogatást nem fogadhatnak a hivatalos helyiségekben;

2. a miniszterium hivatalnokai az irodai órák alatt egymással is csak az osztályfő utján érintkezhetnek.

A rendelet, mint a nyájas olvasó rögtön kiérzi, nagyban meg fogja változtatni azt a lesztelen viselkedést, melyet a kollegák eddig egymás iránt tanusítani szoktak. Eddig például — úgy 29-ike vagy 30-ika táján — gyakori volt az eléle diskurzus:

— Nem adhatsz kérlek elsejéig öt forintot?

— Sajnálom, de az összes vagyonom 70 krajcár. A többit elmulattam.

Ezután persze valamivel körülményesebb lesz a dolog; Kiss János számtiszt annak rendje és módja szerint bejelenti magát Vörös számtanácsos urnál, aztán etikettszerű meghajlással ezt mondja:

— Hivatalos tisztelettel jelentem Nagyságodnak, hogy Nagy kollegámtól kölcsön akarok kérni tíz forintot.

Szól s lábát félkörben hátracsusztatva, ismét derékszögbe hajlik. Azután kimegy.

A tanácsos pedig becsöngeti Nagy János számtisztet, s szigorú orrhangon így szól hozzá:

— A hónapvégi nyomoruságra való tekintettel Kiss János számtiszt által azonkérés intéztetik Nagy János számtiszthez, hogy általa

pokolian merész, de szeniális tervét. Nagy gazember volt, mindazonáltal becsületére válik neki, hogy közönséges hivatalos szolga léteére ily komplikált tervet tudott kifőzni.

Egyik hónapnak huszonötödik napján sorra járta a hivatalnokokat és siránkozó hangon husz forintot kért kölcsön elsejéig, nagy nyomorára s beteg feleségére és gyermekeire való tekintettel. Persze, olyan beamter nincsen a világon, — de legkivált az ötszáz forintos finánc hivatalnokok között nincs, — akinek a hónap huszonötödik napján még kölcsön adható husz forintja legyen, igen természetes tehát, hogy a szolga senkitől sem kaphatott ott pénzt, miért is keserűen jegyezte meg, hogy nincs más hátra, mint a sorsjegyeit zálogba tenni. Előkereste őket s a hivatalnokok jelenlétében feljegyezte azoknak számaikat, mégis egyet szándékosan kihagyott s ennek a helyét üresen hagyta. Ezt azonban az adótisztek már nem látták.

Ekként előkészülve, a sorsjegyeket csakugyan elzálogosította. Másfél hónap múlva megvolt a sorsjegyek húzása s a hivatalos nyerőlistát a szolga hozta el a postáról. Régi alkalmazott volt már, könnyen megismerhette, hogy melyik levélben van a jegyzék s azt a levelet ügyesen felbontotta, megnézte a főnyereményt nyert sorsjegyszámot, ezt felírta magának s aztán a levelet szépen újra

egy elsején esedékes tízforintos kölcsön fentebb-nevezett számtiszt kezéhez kiadassék.

Nagy János kotorászni kezd a zsebeiben, aztán szégyenkezve rebegi:

— Általam az is huncutnak lenni mondatik, akinek e pillanatban többje van hatvan krajcárnál.

A tanácsos erre ujólag behivatja Kiss János számtisztet, s recitál, hivatalos hangon tudatja vele:

— Nagy János számtiszt által az is huncutnak mondatik lenni, aki által a jelen pillanatban hatvan krajcárnál több vagyon birtokoltatik. Abtretien!

Kiss János ekkor szalutál és távozik, majd csöndesen ezt mormogja a folyosón:

— Etessék meg az ilyen állapot a fene által!

Ilyen lesz ezután a hivatalos érintkezés. Mégis csak szép élet a hivatalnok élet.

Naptrend 1899. szeptember 20-án.

Naptár: szerda, szept. 20. — Róm. kath.: Euszták. — Prot.: Euszták. — Görög-kel.: (szept. 8.) Kisasszony napja. — Zsidó: Succoth. — Nap két 5 óra 46 perckor; nyugszik 6 órakor. — Hold két 6 óra 26 perckor este; nyugszik 7 óra 12 perckor reggel. Időjárás. Kültetés központi meteorológiai intézet jelzése szerint: Borus, enyhe idő várható, jelentékeny csapadék nélkül.

— **(Személyi hir.)** Hetey Sámuel megyéspüspök, ki a püspöki konferenciáról szombaton hazaérkezvén, azóta itthon tartózkodott, ma Szent-Lászlóra utazott.

— **(Szeptember 19.)** Évekkel ezelőtt ünnep volt ez az egész Magyarországon. Minden magyar városban, minden magyar háznál ünnepet tartottak e napon s szállt a magyar lélek, a magyar sziv üdvözlöte, jókívánása messze délnyugatra, a tavasz hazájába, derűs egü szép Olaszországba, hol a nagy száműzött, *Kossuth* Lajos ünnepelte e nap születésnapját. Ma van kilencvenhetedik éve az ő születésének s ma már nem kívánhatunk neki jót, csak sirját halmozhatjuk el virággal, csak emlékezetét vehetjük körül szeretetünkkel. De ha e napon szent fogadást teszünk s azon az uton haladunk, melyen ő születésétől haláláig haladt a hazaszeretben és a haza iránti áldozatkészségben, akkor ez a nap az égből áldólag néz le reánk, az ő fiaira, az ő szép honára.

leragasztotta és átadta a pénztárnoknak. Senki sem vette észre a jámbor cselet s míg a hivatalnokok a saját sorsjegyeik számaikat keresték, ezalatt ő a borderójában üresen hagyott helyre bevezette a főnyeremény számaikat.

Mikor a tisztviselők kedvetlenül dobták félre a jegyzéket, az egyiknek eszébe jutott, hogy a szolga is vett azon alkalommal sorsjegyeket, meg kellene hát nézni az övéit is.

— No János, mutassa a sorsjegyeit, hátha maga szerencsésebb volt, mint mi.

— Óh kérem, hisz zálogban vannak, — mondja a János.

— De hiszen maga feljegyezte a számaikat, keresse csak elő!

Végre hosszas keresés után, mintha ő már meg is feledkezett volna róla, — nagy nehezen előadta a jegyzéket. Nézi, nézi aztán a hivatalnok, végre örvendő kiált fel:

— János, fizessen áldomást, megnyerte a főnyereményt.

A János szabódik. Dehogyan nyerte ő meg, ilyen szegény embert kerüli a szerencse stb. Végre sok erőlködéssel reabizonyítják, s most már ő is kezd örülni. Csakhamar eszébe jut az is valakinek, hogy a sorsjegyeket hamar ki kell váltani a zálogból, még mielőtt a zsidó rájönne a nyereményre, és elsikkasztatná a kérdéses sorsjegyet.

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

A magyar Dreyfus

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

Annak a bizonyos urnak, — ki annyi balszerencse és oly sok vizsály után még mindig urálja a helyzetet az egész világ felett, az esetéhez hasonló adódott elő Magyarországon is, mintegy tizenöt év előtt. Nem ugyan olyan tragikus, de a szereplők működését tekintve hasonlít ahhoz. A mennyire emlékezetem engedi, előkaparom a homályból ezen feledésnek indult históriát s elmondom a magyar Dreyfus, a családja, Henry ezredes, Walsin-Eszterházy és a vezérkar cselekedeteit, úgy, a hogyan én emlékezem rája.

Nem a magas politika és diplomacia terén működtek ők, egy szolid polgári jogügylet, a zálogtárgyakra való kölcsönzés volt alapja és kiinduló pontja annak a nagy bonyodalomnak, a mely az ügyből keletkezett.

A nyolcvanas évek derekán X. város adóhivatalának szolgálója (Henry ezredes) konstátálta magában, hogy a vagyonos zálogház tulajdonos (Dreyfus) nem jegyzi fel a zálogba csapott sorsjegyek számaikat. Erre alapította

— (**A Duna áradása.**) Távirati rovatunkban a napokban hirt adtunk olvasóinknak a *Traun* és *Welsz* folyók áradásáról. Mindkét folyó a Dunába folyván, természetesen emelik annak vizmagasságát is. A vízrajzi jelentések szerint a Duna áradása folytán a következő vizállás várható:

Szeptember 19-én *Pozsonynál* 720 cm.
Szeptember 21-én *Komáromnál* 700 cm.
Szeptember 23-án *Budapestnél* 700 cm.
Szeptember 24—25-én *Paksnál* 660 cm.
Szeptember 26—27-én *Bajánál* 720 cm.
Szeptember 27-én *Mohácsnál* 720 cm.

Az 1897-iki árviz alkalmával a legmagasabb vizállás:

Pozsonynál 740, Paksnál 652, Bajánál 705 és Mohácsnál 700 centiméter volt.

Komáromnál és Budapestnél a mostanéhoz hasonló magas vizállás csak az 1876-iki árviz alkalmával volt, a midőn a Duna Komáromnál 686, Budapestnél 727 centiméternyire emelkedett. A Duna rohamos áradását érdekesen jellemzi a vízrajzi kimutatás, mely szerint a Duna Budapestnél:

Szeptember 16-án 444 cm.,
Szeptember 17-én 495 cm. — és
Szeptember 18-án 548 cm.

magas vizállású volt. E szerint a Duna tegnap reggel 7 órától ma reggel 7 óráig *száznegy centimétert* áradt.

A földmívelésügyi miniszter távirati rendelete folytán *Tormai* Károly alispán az árvízvédelmi munkálatok elrendelése és teljesítésüknek ellenőrzése végett Mohácsra utazott. Első sorban is a féregtűrésokat töltik be s azután a védtöltésen — bár veszélyről most még szó sincs — nyúlásokat emelnek, mely munkálatok teljesítésével kétezer napszamos foglalkozik.

— (**Főkapitányunkról.**) Ki volna a legnagyobb ellensége a szocialistáknak, ha nem a főkapitány, a ki erélyes óvintézkedéseivel nem engedi őket a társadalom nyakára nőni. A szocialisták legalább azt vélik, hogy *Vaszary* főkapitány az ő legnagyobb rosszakarójuk. Pedig nem úgy van. A mi főkapitányunk igazságszerető ember és meglehet, hogy mint főkapitány túlszigoru, de mint ember, nem egyszer adta már tanuságát ritka jószívének. A »Munkás«-ban adakozásra szólítják fel a szocialdemokrata polgárokat *Halaszek* Károly volt pártvezér részére. Ez a szerencsétlen ember testben-lélekben megtörve a polgárság könyörületéhez folyamodik. Valami-

Gyorsan összegyűjtik egymás közt a husz forintot, és a szolga két adótiszt kíséretében elmegy a zálogházba, a hol is követeli vissza a sorsjegyeit. A zálogos visszaadja őket, kilenc darab stimmel a borderóval, csak a tizedik nem.

— Uram, ön egyik sorsjegyet kicserélte! Mondja izgatottan az a hivatalnok, aki a nyerést is felfedezte.

A zálogos persze felháborodva utasította vissza a vádat, s felkérte az urakat, hogy siessenek távozni, mielőtt még karhatalmat (a saját karjai hatalmát) venné igénybe.

Távoztak is, és pedig egyenesen a rendőrségre és az ügyészségre. Egy óra múlva már a zálogos fogva volt, mert a vizsgálat folyamán az adótisztek azt az esküvel is megerősítendő vallomást tették, hogy a szolga az ő jelenlétükben jegyezte fel a sorsjegyszámokat, — némelyik még arra is emlékezett, hogy látta az inkriminált sorsjegyet is, mely a zálogos kezei közt nyomtalanul eltűnt. Ennyire vitte őket most már suggestió. Bebeszéltek maguknak, hogy másként nem lehetett a dolog, csak így, s ezt a meggyőződést a bíróság előtt fennen hangoztatták, s szegény zálogos hiába esküdözött égre-földre az ártatlansága érdekében, őt már mindenki elveszett embernek tartotta az adótisztek vallomásai következtében.

kor, pár évvel ezelőtt még mint jómódu embernek háza, szülöje volt és családja sosem nélkülözött. De a gondviselés vaksággal sujtotta. Elvesztette szeme világát és most csak csupa tengődés az élete. A gyógykezelés, a többszöri operáció és az évekig tartó betegség összes vagyónkáját felemésztette, nem maradt már betevő falatja sem. *Vaszary* főkapitány a múlt héten magához hívatta *Halaszeket* a városházára. Egy rendőrrel *Tordy* János üzletéből két kézi harmonikát hozatott, oda tette *Halaszek* elébe és tetszéspert, hogy válaszsa ki, a melyik neki jobban tetszik. A testben-lélekben megtört ember, az egykori szocialista vezér egy könnyecseppet morzsolt szét világítalan szemgödréből, *Vaszary* pedig kifizette a harmonikaért járó 15 frtot a *Tordy*-féle üzletben. *Halaszek* pedig, a ki pár évvel ezelőtt önkéntes tűzoltó is volt Pécsen, vasárnaponként a könyörületesebb emberektől harmonikájával mindig fog annyit keresni, hogy abból hétről-hétre eltengeti nehéz életét.

— (**Nincs trahoma.**) *Dr. Tolnai* Vilmos a belvárosi népiskolában és a szigetiekülvárosi népiskolában megvizsgálta a tanuló ifjúságot, de trahoma beteget nem talált. Örvendve konstatálhatjuk, hogy városunkban ezen veszedelmes egyiptomi szembetegségnek még a csirája is kihalt.

— (**Eltűnt a hullámokban.**) *Horváth* Györgyné öcsényi lakos nagy utat tett a Dunán s magával vitte 8 éves *György* nevű fiacskáját is. Midőn hazafelé hajóztak, *Zimony* körül a kis fiu a hajóról a Dunába esett és a hullámokban nyomtalanul eltűnt. Leirhatatlan volt az anya fájdalma, a kit csak nehezen lehetett visszatartani, hogy ne ugorják fiacskája után.

— (**Jubileum.**) Az izr. hitközség rabbijának, *dr. Perls* Árminnak szép ünnepe lesz holnap. Holnap lesz tíz éve, hogy *dr. Perls* a pécsi izr. hitközség rabbija, a mely idő alatt minden téren megnyerte s biztosította magának hívei szeretetét és becsülését. A hitközség tagjai tüntető ovációkban részesítették már eddig is szeretett lelkészüket, különféle emlék-

Ezenközben a zálogos családja mindent elkövetett a dolog elsimítására. Felajánlták összes vagyónukat, — mintegy 40.000 forintot — a szolgának, csak ismerje be, hogy tévedett. De a jó ember méltatlankodva utasította vissza a tisztességtelen ajánlatot.

— Szegény ember vagyok ugyan, de azért mindennél elsőb a becsületem. Inkább veszszen oda az egész nyereségem, sem hogy ilyen uton jussak hozzá. Különben is százezer forintról van szó, és nem negyvenezerről. Miért hagyjam becsapni magam a zsidó által? Mondá az önzetlen, jellemes férfiú, és ügyvéde útján első sorban letiltatta a főnyereség kiadását, majd annak részére leendő kiutalványozása iránt indították meg az eljárást. A hurok mind szűkebbre szorult a zálogos nyaka körül, s a messzeségből mindig határozottabban kezdettek kifejlődni az illavai ördögsgizet körvonalai.

Már a végtárgyalás is ki volt tűzve a mikor fellépett *Walsin-Eszterházy* egy ember képében, ki Budapesten be akarta váltani a sokat keresett sorsjegyet. Igen természetes azonban, hogy rögtön lefülelték, s mint bűntársat az X-i ügyészség fogházába szállították, s ellene is megindították a vizsgálatot, mely vizsgálatnak csodálatos eredménye lett. Kiderült, hogy ez az atyafi egy betörőbandának a tagja, s a sorsjegy is egy sikerült betörés

tárgyakkal, köztük egy márványlapon nyugvó ezüst serleggel lepvén meg a tizedik évforduló emlékére. Holnap — mint halljuk — testületileg fognak a jubiléusnál tisztelni s a tizedik évforduló emlékére bankettet is rendeznek.

— (**Leégett ház.**) *Bisse* község melletti *Hattelek*-pusztán a napokban nagy tűz volt. *Neumann* Imre ottani lakosnak a háza gyuladt ki és égett le teljesen. Hogy a tűz miből keletkezett a vizsgálatnak nem sikerült kipuhatolnia.

— (**A választások tisztasága.**) A belügyminiszter a képviselőválasztásokra vonatkozólag a következő rendeletet küldte a törvényhatóságoknak: A képviselőválasztásokra vonatkozó 1899. XV. törvény cikk főcélja, hogy a választási visszaéléseknek és a megvesztegetéseknek elejét vegye. A kerületek szerint való szavazási rendszer természetes következtése, hogy a választók községeiből a választási urnához szállíttatnak. Ebből kifolyólag gyakran megtörténik, hogy az illető képviselőjelölt maga szállíttatja a választóit a szavazáshoz. A választásokról intézkedő törvény megengedi ugyan ezt az eljárást, hogy azonban semmiféle visszaélésre vagy megvesztegetésre alkalom ne legyen és minden rendelkezés megakadályoztassék, a belügyminiszter utasítja a törvényhatóságokat, hogy különös tekintettel a helyi, közlekedési és választási viszonyokra, dolgozzon ki egy fuvarbér szabályzatot s azt az illető közgyűlési határozattal és esetleg a beadott különvéleményekkel együtt, legkésőbb ez évi november elsejéig jóváhagyás végett a belügyminiszterhez fölterjessze.

— (**Utonállás.**) *Heil* József kátolyi lakos *Liptódon* dolgozott. Midőn dolgának végezte után este 8 órakor *Liptódról* hazafelé indult, a falun kívül *Reisinger* György, *Fleischmann* János és *Maul* József *Liptódi* suhancok megtámadták, megverték s a nála levő zseborát láncostól, esernyőjét, pipáját, sőt még a kalapját is elvették tőle. *Heil* megfutott támadói elől, kik egy darabig üldözték, de nem tudták utolérni. *Heil* később visszatért a faluba és községi előjárókkal a helyszínére

útján N. miniszteri tanácsos tulajdonából ment át az ő birtokába. Most már aztán gyorsan gombolyították kifelé az igazságot abból a gombolyagból, melybe a szolga gyalázatos merénylete bebonyolította. Egymásután jelentkeztek: a miniszteri tanácsos, kitől a sorsjegyet ellopták, — és a ki csak azért nem jelentette fel a dolgot az eset alkalmával azonnal, mert elfelejtette a sorsjegy számait, — továbbá a bankház, mely a sorsjegyet tovább adta, a minek következtében aztán a szegény, de becsületes zálogos ismét visszanyerte becsületét, szabadságát és családját, melyeket már-már elveszettek vélt.

A szolga kérdőre vonatván, eleinte méltatlankodott s a jogait követelte, később azonban már annyit beismert, hogy lehetséges az, hogy ő tévedett a leírás alkalmával, — majd vizsgálati fogságba helyeztetvén, teljesen megtört és mindent beismert. Négy évi fegyházlón jutalma ennek a nevezetes hivatalszolgának, aki az ő egyszerű képzettségével és alig csiszolt eszével is majdnem tévutra vezette *Justitiának* úgy a polgári, mint a büntető-bíróságait, s csak a véletlennek köszönhető, hogy célját el nem érte.

Az adótisztek fegyelmi uton bűnhődtek a közbenjárásért, s ezzel a nagy port felvert ügy be is fejeztetett.

Gyurkovics.

sietett, hol a tőle elrabolt tárgyakat szanaszét heverve megtalálták.

— **(Éber csősz.)** Kovács József szegzárdi csősz megérdemli, hogy belekerüljön a neve az ujságba; mert hivatását lelkiismeretesen betölti. Ugyanis egyik éjjel szolgálatát teljesítendő, a vasuti állomáshoz közel lesben állott, hogy az esetleg jelentkező kukorica tolvajokat megcsipje. Éjjél után egyszerre nagy neszt és törtetést hallott a kukoricásban, mire fegyverét elsütve, megállásra szólította fel a sötétben alig észrevehető tolvajokat, a kik négyen voltak. A tolvajok azonban nem hallgattak a felszólításra, hanem batyuikat elhánva, a sötétben eltűntek. Ekkor kitűnt, hogy tolvajok jöttek nagy zsákmánnyal a kukorica közé, hogy ott majd a lopott tárgyakon megosztzkodnak. A batyukban sok vászon, kendők és más áruk voltak, melyeket *Schvartz* Fülöp dombóvári kereskedő kocsijáról ezen az éjjel a szegzárdi vásártéren loptak. A kereskedő így visszakarta portékáját, a mit az éber csősznek köszönhetett, a kit becsületességeért 5 frttal meg is jutalmazott.

— **(Lopják a szőlőt.)** Folytonos a panasz a szőlőlopások ellen. Bármily nagyok is az óvintézkedések, mégis teljes biztonságban és épségben a szőlőket igen bajos megőrizni. Mig a hegypásztor a szőlők felső részén vigyáz a szőlőkre, addig az alsóbb részen könnyen hozzáférhetnek a védtelen szőlős kertekhez. Így történt tegnap a diósi dűlőben is, hol *Lesnyik* Györgyné szőlőjét és gyümölcsösét lopták meg. A legszebb barackokat mind ellopták, a szőlőt is elhordták. A lopás fényes nappal történt és a gyümölcszedőkben a szomszédok nem is sejtették a tolvajokat, a gazda pedig történetesen nem volt otthon. Mégis sikerült a tettest kinyomozni *Müller* Vilmos személyében, kire alapos a gyanu, mert hárman is tanuskodnak ellene. A tolvaj azonban nem volt egyedül, harmadmagával dézsmálta meg *Lesnyik* Györgyné szőlőjét. Tolvajtársai eddig még nem kerültek hurokra.

— **(Korán érett mákvirág.)** Veil Jakab még mindössze tizennégyéves, de már csinos kis bűnlajstrom terheli a lelkiismeretét. Eltekintve attól, hogy szülői már több ízben voltak kénytelenek a fiu által okozott kisebb károk összegét megtéríteni, legujabban arra vetemedett a nagyreményű csemete, hogy nővére, Veil Erzsébet kosarából kilopott két forint hatvan krajcárt s azon órát vásárolt. Majd gazdája, Kött kertésztől is egy bevásárlás végett rá bízott kisebb összeget elsikkasztott. A szülők kérelmére most a hatóság megtette a szükséges intézkedéseket, hogy a kora érett mákvirágot elszállítsák az aszódi javítóintézetbe.

— **(Miniszteri látogatás.)** Dr. *Darányi* Ignác földmivvelésügyi miniszter a Csurgón tartott egyházkerületi gyűlésről jövet, megsejmelte a szent-imrei földmivvelésiskolát. Kiséretében volt Tallián főispán, Makfalvai és Somsich képviselők. A vasutnál nagy néptömeg várta a minisztert, kit a polgármester szép beszéddel üdvözölt. A város megtekintése után a miniszter a délutáni gyorsvonattal Budapestre utazott.

— **(A Kerbolt-ügy.)** A belügyminiszter folyó hó 12-én kelt határozatával rendelkezett végre *Kerbolt* Pál, felfüggesztett

közkórházi gondnok fegyelmi ügyében. A város közigazgatási bizottsága ugyanis a múlt év december havában *Kerbolt* állásától felfüggesztette s ellene a fegyelmi eljárást elrendelte. *Kerbolt* a határozatot megfélebbezvé, a felebbezési ügyben tegnapelőtt érkezett le a belügyminiszter határozata, a mely szerint a miniszter elrendelte *Kerbolt*nak hivatalába visszahelyezését, de a további fegyelmi vizsgálat folytatására utasította a közigazgatási bizottságot. A miniszter határozata kimondja, hogy oly súlyos vétség, mely a felfüggesztést igazolná, nem fordult elő a vizsgálat során, tehát *Kerbolt* hivatalába visszahelyezendő s majd a befejezett vizsgálat után tűnik ki, hogy milyen fegyelmi büntetésben fog részesülni. Egyébiránt a miniszter rendelkezése kár hogy csak tíz hónap múlva történt meg; mert addig a felfüggesztett gondnok, a felfüggesztést megfélebbezvé, teljes fizetést huzott minden munka nélkül. Hja, de így van ez a mi piros közigazgatásunkban. A kit felfüggesztettek, csak megfélebbezi azt s várja gond nélkül, a teljes fizetés élvezése mellett, a felebbezése elintézését; a ki nem felebbez, az meg egyharmad fizetést kap a felfüggesztése esetére, de azért az ő ügyét is huzák-vonják, pedig a felebbezéssel, míg az első szándékosan késleltette az igazság kiderülését, addig a másik a belenyugvással éppen a huzavonát akarná megakadályozni.

— **(Reform a kereskedelmi kaszinóban.)** A pécsi keresk. ifjusági kaszinó választmánya legutóbbi ülésén nagy jelentőségű elvi határozatot hozott, amennyiben kimondotta, hogy az egyesület 20 éven aluli kereskedelmi alkalmazottakat is felvesz. Ezen kérdés megoldása által a kereskedelmi alkalmazottak egyik régi óhaja teljesül, mert eddig ki voltak zárva ezen fiatalabb elemek, kik pedig fogékonyak az egyesületi élet előnyeire és legjobban vannak arra utalva, hogy egy egyesület keretében ne csak otthonias szórakozást találjanak, hanem társelemek folytonos érintkezése által szakképzettséget is fejleszszék. A keresk. kaszinó pedig ezen lépéssel fejlődésének egy újabb stádiumába jutva, méltán kiérdemli az érdekeltek körök teljes elismerését és támogatását.

— **(A pécsi felső kereskedelmi iskola)** *Baross* Gábor önképzőkörre most tartotta meg alakuló gyűlését, melynek választási eredményét a kör állandó elnöke, *Bokor* Ferenc tanár következőleg jelentette ki: Al-elnök: *Végh* Lajos; titkár: *Sohr* Sándor; főjegyző: *Ugródy* Jenő; aljegyzők: *Rézler*, *Hirsch*, *Daláth*; főkönyvtárnok: *Meyer* Ferenc; alkönyvtárnokok: *Wollák*, *Schwarz*, *Szücs* Imre; pénztárnok: *Spitzer* Vilmos; ellenőr: *Visnya* Tivadar; rendezők: *Gróf* Károly, *Berger* Béla és *Zsabokrszky* Ede.

— **(Gyujtogató birtokos.)** Szegzárdon a napokban már harmadizben égett le *Csötönyi* Dániel odavaló földbirtokos bebiztosított gabonája; a minap aztán névtelen följelentés érkezett a szegzárdi csendőrséghez, hogy *Csötönyi* Dániel ismét készül a gabonáját meggyujtani, mert nagy kazal buzáját belül szalmával tömte ki, hogy annál többnek léssek. Erről a csendőrség meg is győződött és rá másnap a magasan biztosított gabona csakugyan leégett. Kitűnt, hogy a birtokos maga

gyujtotta fel a gabonáját s őt le is tartóztatták és átadták a szegzárdi ügyészségnek.

— **(A bor hatása.)** A bor különféle hatást tesz az emberekre, ha abból keletlenül többet élveznek. Némelyik szelid lesz, mint a bárány, másik mérges, mint a tigris, vagy szótlaná válik, sokan pedig szaporán beszélnek, dikciónak, csokolóznak; de legrosszabbak azok, a kik kötekednek és vért szomjaznak. Ilyen hatást tett *Tóth* István Pandur szegzárd-ujvárosi polgárra a sok ital, a ki illuminált állapotban került este haza és megtámadta szegény feleségét, gyermekeit, a kiket véresre vert, mert vért szomjazott. A felbőszült ember családját az utcára zavarta és oly éktelen lármát csapott, hogy az utcabeli népség mind oda csődült. Látta ezt a botrányos dolgot dr. *Fent* Ferenc újvárosi plébános is, a ki a nála elhelyezett távbeszélőn rendőröket hívott. A rendőrök csakhamar meg is jelentek és ártalmatlanná tették a garázdálkodó családapát.

— **(Mikor a szerető lovagias.)** Lapunk f. é. szeptemberhó 13-iki számában ily cím alatt megírtuk, hogy: *Buszi* István, Kisfaludi-utca 4. szám alatti lakos, a napokban valami mulasztásért összeszidta a cselédjét. Tegnap este kilenc órakor beállított lakására egy fiatalember s midőn *Buszi* kérdezte tőle, hogy mit akar, azt felelte:

— Minek szidta meg a Marit?

Ekkor sült ki, hogy a vendég *Gaal* Vilmos, a cseléd szeretője, ki most elégtételt óhajtott. *Buszi* István nem volt hajlandó fölvilágosítást adni s rendőrt hivatott, ki a lovagiaskodó legényt mihamarabb bezállította a torony alá.

Tény, hogy a dolog akként történt meg, amint azt megírtuk; sajnálatos tévedés folytán azonban a nevek kicserélődtek. *Gaal* Vilmos volt az, kinek lakásába *Buszi* István behatolt s nem *Buszi* István, hanem *Gaal* Vilmos hivatott rendőrt, hogy alkalmatlan vendégétől megszabaduljon.

— **(Aki késszurással fizet.)** *Hülcsér* György Dombóváratt némi adóssággal tartozott Nagy Kálmánnak. Midőn Nagy Kálmán szeptember 5-én találkozott adósával, arra kérte, hogy tartozását egyenlítse ki. Erre *Hülcsér* kést rántott elő és úgy megszurkálta vele Nagy Kálmánt, hogy ez tizenkét napig orvosi kezelés alatt állott. A csendőrség elfogta a bűncselekményre hajló fiatal gyerkőcöt, a ki fiatalsága dacára már rovott multu és a tamási járásbiróságnak adta ki.

— **(Ideiglenes minőségben alkalmazott tisztviselők.)** Ismételve előfordultak annak esetei, hogy ideiglenes minőségben kinevezett tisztviselőket a szolgálati vétség esetén fegyelmi eljárás alá vontak. A pénzügyminiszter szükségesnek találta ennek folytán kijelentni, hogy az ily eljárás ellenkezik a szolgálati szabályokkal, melyek szerint az ideiglenes kinevezés minden további eljárás nélkül visszavonható, ha a tisztviselő a törvényekben és szabályokban megállapított föltételeknek eleget nem tesz, amely eset tényleg előáll azoknál, akik szolgálati vétséget követnek el. Ami pedig különösen a gyakoronkokat illeti azok állásuknak természeténél fogva, de a közigazgatási bíróság egyik elvi határozata értelmében is mindig ideiglenesen alkalmazottaknak tekintendők s így a szolgálat alól bármikor, külön fegyelmi eljárás nélkül is fölmenthetők.

— **(Iskolai költségvetés.)** A városi iskolaszék kebeléből kiküldött bizottság

holnap, (szerdán) délután 3 órakor ülést tart, hogy megállapítsa a jövő évre szóló iskolai költségvetést. Ennek ilyen idejekorán való megállapítása azért szükséges, hogy a költségvetés beilleszthető legyen a városi költségvetési előirányzatba, melynek a jövő hó végéig közgyűlésileg letárgyalva és a miniszteriumhoz felterjesztve kell lennie.

— **(Száz éves templom.)** A tolnamegyei Hőgyész községben tegnapelőtt ünnepelték a katolikus templom századik évfordulóját. A templomot *Apponyi Antal* főispán építtette 1799-ben s a mostani jubileum alkalmából *Apponyi Géza* gróf renováltatta. A pápa a templom százéves ünnepére teljes bucsut engedett. Az ünnepi misét *Troll Ferenc* vál. püspök mondta nagy közönség jelenlétében.

— **(Tolvaj cigányasszonyok.)** Gyűdön a napokban egymásután történtek lopások az udvarokból. Rendszerint ruhaneműek veszttek el, melyek szállítás végett az udvarra kitéve voltak. Valami öt gazda károsodott így, mire az esetek feljelentése folytán megindult nyomozásnak sikerült a tetteseket kézrekeríteni. A tettesek *Kalányos Verona* és négy társa voltak, kik kóbor cigányasszonyok lévén, a községben kóborolva egyes házak udvarára belopózkodtak s így követték el a lopásokat. Most a bíróság előtt fognak tettükért leszámolni.

— **(Kórházaink a párisi világiállításon.)** A párisi világiállítást közegészségi al csoportjában a belügyminiszter Magyarország kórház-ügyéről szóló francia nyelven

irt könyvet mutat be, a melyben egyebek között hazánk modernebb és nevezetesebb kórházainak tervrajzait is bemutatják. A belügyminiszter most körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, hogy a kórházügyre gyűjtésnek össze adatokat, valamint azok a törvényhatóságok, melyeknek területén rajzban való feltüntetésre is érdemes kórházak vannak, hogy a megfelelő rajzokat az illetékes államépítészeti hivatalok által készíttessék el s úgy az adatokat mint a rajzokat október 15-ig terjeszték föl a belügyminiszteriumba.

— **(A jogászok baja.)** Az új tanévben a jogakadémián is megkezdődtek az előadások, de ha jogászaink azt hitték, hogy valóban új évet kezdhetnek s a mi elmúlt, az a múlté, akkor nagyon csalódtak, mert az elmúlt év eseményei az idejére is rávetik arnyékukat. Már a tandij-elengedés körül tapasztalják ezt a jogászok. Az előző években mindig egész sereg szegény szorgalmas hallgató részesült teljes tandij-elengedésben; a múlt évben egyszerre elvesztették tandijmentességüket mindazok, kik a december 2-iki tüntetésben résztvettek, sőt a már elmúlt semesterről is beszédtek tőlök visszamenőleg a már egyszer elengedett tandiját. Az idén már, egy-két kivétellel, nem is engedélyez a tanári kar teljes tandijmentességet a legszegényebb sorsu szorgalmas hallgatóknak sem. Beszéli azt is, hogy az akadémiai előjáróság közölte az 52-ik gyalogezred parancsnokságával azon joghallgatók névsorát, kik a tavalyi dec. 2-iki tüntetésben résztvettek, bi-

zonyára azért, hogy nagyobb figyelmet fordíthassanak a közülök ez évben bevonulandó önkéntesekre. Ennek a híresztelésnek azonban alig adhatunk hitelt, mert ez már tulmenne a legyelmi megtorlás határain s politikai üldözésszinezetét adná a dolognak, amit az akadémia előjáróságáról föltételeznünk nem lehet.

— **(Katonai hírek.)** *Tóth István*, 19-ik honvédgyalogezredbeli főhadnagynak *Abbaziába* három havi szabadságidő engedélyeztetett. — *Tóth József*, 19-ik honvédgyalogezredbeli őrmester, harmadosztályu nyilvántartó őrmesterré neveztetett ki s áthelyeztetett a kolozsvári 21-ik számú honvédgyalogezredhez.

— **(Tolvaj csavargó.)** A Siklós melletti Garabonciás-pusztán *Preiszig Vendel* házába a napokban belopózott egy csavargó s ott feltörvén az éléskamrát, elvitt belőle mindent, a mit csak elvihetett. A lopást mikor a gazda észrevette, már a tolvajnak hűlt helye volt. Mit volt mit tennie a károsnak, bejelentette az esetet a hatóságnál s most keresik a tolvaj csavargót.

— **(Apró don Juanok.)** Megrovást érdemlő dolgokat tapasztalunk mostanában a középiskolai tanulók némely, kevésbé komoly részénél. Azt ugyanis, hogy ezek a nagyreményű nebulók, a helyett, hogy nyolc órára az iskolába sietnének, vagy előadás után haza igyekeznének tanulni, ostromállamotban tartják hol a Mária, hol pedig az Apáca-utcát és az iskolás lányok ellen intéznek donjuáni cselvetéseket. Ez a mulatság ilyen serdülő kamaszokban ha másért nem, hát azért sem

Szegény Gertrud!

Huszonkétéves volt s mint a legtöbb fiatal leány, aki a világtól távol, rejtett zúgban él, csak a maga ábrándképeiből ismerte az életet.

Mikor végigolvasta a milliomos levelét, fuldokolva mondta anyjának:

— Engedd meg, hogy gondolkozzam, édes jó anyám. Majd gondolkozom.

A szobájába zárkózott s hosszan, keservesen sirt.

— Kényszeritenünk a világot sem szabad — szólott a várakozó Kurthoz Glimmné.

Hirtelen közékük toppant a leány. Arca halálsápadt, szemei lángban égnek; vonásai a vértanuk elszántságára emlékeztetnek. Nyugodt, lassu hangon jelentette ki:

— Már határoztam anyám. Igen Kurt, már tudom, mit fogok tenni. Elfogadom Zoller ur ajánlatát.

NYOLCADIK FEJEZET.

Aznap délután, abban az órában, mikor Zoller bejelentette látogatását, Gertrud nyugtalanul bolyongott a parkban.

Az őszi ég sápadt volt és szomorú. Könnyű szél zörgette a harasztot, söpörte a sárga faleveleket.

Léptek nesze hallatszott, Gertrud föltekintett — eltalálta, Zoller ur állott előtte. Még tíz év múlva is megtudta volna mutatni azt a helyet, ahol ez a találkozás történt. A park szélén állottak, közvetlen a patak mellett. Százados tölgyek lombkoronája borult följük. A kérő mélyen meghajolt s ajkához vonta a leány kezét.

— Kiről van szó? — kérdezte Gertrud.

— Zoller urról, aki Frankfurtból jött.

— Ugyan! — méltatlankodott a lány — hogy juthatott eszedbe, hogy az asztalunkhoz hívd?

— Azt hiszem, megint valami kölcsönről lesz szó — vágott közbe Glimmné.

A komornyik jelentette, hogy a báró úr és vendége a szalonban várják a hölgyeket.

Itt ismerkedett meg vele Gertrud. Elég tűrhetőnek találta. A meggazdagodott kalmár szokásos típusától eltűnt. Nem volt az ismert vigjátékbeli alak. Az ő hivalgása sokkal finomabb és sokkal sértőbb volt, mint a szinpadai tejtéstvéreje. Valami imponáló nyugodtság volt a modorában. Okos, tanult, elegáns társaságbeli ember volt. Sokaig tartózkodott Olaszországban, Egy esztendeig Oxfordban is tanult. Jól beszélt angolul, tűrhetően franciául s értett valamelyest a művészetekhez. Mialatt «igénytelen képtáráról» beszélt, nagy érdeklődéssel nézte a falakat díszítő akvarelleket. Tudakolta, melyik mester munkája. A színek finomsága, a poetikus hangulat egészen elbájolták.

Gertrud hallgatott, de Kurt elárulta, hogy a huga festette.

— Akkor kisasszony gratulálok, mert kész művésznővel állok szemben. Büszke volnék és gyöngye volna a gyűjteményemnek, ha egy ilyen képhez juthatnék.

HATODIK FEJEZET.

A vendég a reggeli után még sokaig Lindenheimben maradt s Kurttal a dolgozószobába zárkózott.

engedhető meg, mert bizonyosan szekunda és bukás lesz a következménye, de nem engedhető meg az erkölcsi nevelés szempontjából sem, a mint ezt egy iskolaszéki tag egyik közelmúlt iskolaszéki ülésben ki is fejtette. Tehát ajánljuk tanintézeteink tanári karának figyelmébe, hogy szigorúan tiltsák el az apródon Juanokat ettől az illetlen és botránkozató kedvteléstől. Lesz rá ugyanis elég idejük, ha megnőszülnek!

— **(Eladott feleség.)** Sikvirában, a kievi kormányzóságban szokássá lett, hogy a vásár után következő napon még egy ugynevezett utóvásárt tartanak. Ezen az utóvásáron aztán a vásárosok összegyűlnek egy pálinkás bódé körül s miközben elmondják egymásnak vásári élményeiket, nagy pálinkázást követnek el. Az egyik mulatozó egyszer csak azt a pompás eszmét vetette fel, nem volna-e jó mindenféle árucikk között a vásárokon asszonyokat is árulni. Az idea tetszett és ketten, egy özvegy és egy házas ember rögtön meg is egyeztek. Egy rubelért és egy üveg pálinkáért az özvegyé lett a házas ember asszonya. Két tanu pecsételte meg és tiltakozás nélkül követte új gazdáját az asszony. A férj aztán kialudta a mámorát és akkor elment a feleségéért. De a menyecske, amikor meglátta, botot ragadott és úgy elverte az urát, hogy az eszeveszetten menekült el.

— **(Névmagyarosító ciszterci-ták.)** Gerstlauer Albert csáktornyai illetőségű ciszterci rendi papnövendék Gervaira, Tatz Lajos ciszterci papnövendék Tarcalira és Dill-

mann Lajos, kőszegi illetőségű ciszterci papnövendék Darvasra magyarosították nevüket belügyminiszteri engedély folytán.

— **(Eljegyzés.)** Ungár Fülöp, villányi kereskedő, eljegyezte Kohn Rizát Somogy-Szillból.

— **(A honvédelmi miniszter életveszélyben.)** Fejérváry Géza honvédelmi miniszter tegnap Budapesten életveszélyben forgott és csak a szerencsés véletlennek köszönheti, hogy megmenekült anélkül, hogy egy karcolás is érte volna. A miniszter Budáról hajtatott át a pesti oldalra. Kocsisa szokás szerint neki eresztette a gyeplőt s a két tüzes fekete ló vágatva ért a hidról a kövezetre. Éppen akkor egy gabonával megrakott terhes szekér haladt át a lánchid-téren s a miniszter kocsisa hirtelen kanyarodással ki akarta kerülni, de arra már nem volt idő. A szekér rudja éppen oldalba kapta a miniszter kocsiját s oly erővel furódott be az ablakon, hogy az üvegszilánkok szerteszét repültek. Fejérváry miniszter szerencsésen hátra kapta a fejét s mikor a közelben állomásozó bérkocsisok a két összeakadt járművet szétválasztották, nyugodtan kilépett kocsijából s rászólt kocsisára:

— Nem megmondtam, hogy ne hajts oly veszettül!

Komornyikja azután nagyjából letisztogatta kabátját az üvegszilánkoktól s a miniszter ismét beült és elhajtattott.

— **(Elfogott rabszökevény.)** Még 1898. évi februárius hó 24-én történt, hogy

a pécsi ügyészségi fogházból két rab, névszerint Tasi József és Schmitz József megszökött. Sokáig keresték eredmény nélkül. Néhány hónap mulva Schmitzet Temesváron elfogták és Pécsre szállították. Tasinak azonban teljesen nyoma veszett. Egy mohácsi ember Apatinból küldött táviratban értesítette Kardos Géza mohácsi csendőrőrmestert, hogy Tasi Apatinban dolgozik. A csendőrőrmester nyomban letartóztatta a szökevény rabot és Pécsre kísértette.

— **(Emberölés.)** Ismét Torjancáról, a siklói járásnak erről a kis, sokacoktól lakott falujáról szól az ének. Nem régen, eddig még ki nem derített orgyilkosságnak volt színhelye, most pedig ismét egy, az emberi élet ellen elkövetett büntett fűződik a nevéhez. Az történt, hogy a torjáncai korcsmában több egyén ütötte az ördög bibliáját s e közben néhány krajcár miatt összevesztek egymással. Az egyik kártyázó, Lamos Zsifkó késsel akart neki menni Dvorigics Vincének, de ennek kibice Horvát Márk védelmébe vette Dvorigicsot és egyet ütött Lamoson. Ez dühében hazaszaladt lőfegyvereért oly célzattal, hogy Horvátot lelővi. Midőn a puskával visszatérve, belépett a korcsmaajtón, Dvorigics Lamos elé állott, azt híván, hogy ezáltal megakadályozza azt, hogy Horvátot meglőjje. De Lamos nem sokat teketóriázott, hanem fegyverét Dvorigicsra sütötte, ki szörnyet halt. Lamos Zsifkót letartóztatták.

— **(Csavargó leányzó.)** A munkának nagy ellensége volt mindenkor Rózsa Er-

Gertrud nagyon nyugtalan volt, míg a dúsgazdag embert a kastélyban tudta. Tanakodott: mit akar ennyi ideig ez a kellemetlen ember. Végre a kertből felhangzott a beszélgetésük, Zoller távozni készült.

— Nem akarok önnek fájdalmat okozni szegény Glimm barátom — szólta bátyjához — de ön sokkal elfogultabb ezzel a fészekkel szemben, mint aki egészen idegen. Ön sok olyan kedves emléket talál itt, aminek semmi becse. Nem akarok éppen egyenesen nemet mondani, majd még beszélünk erről a dologról.

Kocsi gördült, a lópaták kopogtak a kövezett udvaron.

Gertrud rémülten sietett a bátyja szobájába.

— Mit jelent ez a látogatás? — kérdezte remegve Kurtot.

— Azt, hogy elakarom adni a birtokot.

— Lindenheimet eladod! . . És te megtennéd? Kurt! De hisz ez lehetetlen!

— Meg kell tennem. Később megmondom miért. Hanem most hagyj magamra. Nagyon fáradt vagyok; halálisan fáradt.

HETEDIK FEJEZET.

Gertrud azt hitte, hogy a szive megszakad, amikor lassan-lassan bucsuzott minden szép emléketől, minden rózsafától, kedves virágos zuggolytól.

Hanem Glimmnének majd az életébe került, mikor meghallotta, hogy tönkrejutottak s az ő kastélyába majd idegenek ülnek.

Egy nap Gertrud éppen azzal foglalatzkodott, hogy vászonra lopja a park egyik gyönyörű részletét mielőtt el kell hagynia gyermekkorának örömtanyáját, mikor hivatta az anyja.

Levelet nyujtott át neki. Elolvasta.

Kedves Glimm!

Ha eddig haboztam, hogy megveszem-e az ön uradalmát, ennek az volt az oka, hogy nem tudom, szerencsét fog-e nekem hozni Lindenheim?

Hosszu megfontolás után arra a tudatra jöttem, hogy sem jobban, sem kevésbé nem érdekel ez a vétel, mint az a száz, meg száz egyéb tárgy, amiket lépten-nyomon ajánlanak nekem.

Minden kerülgetés nélkül megmondom, hogy nekem Lindenheim csak a bájos nővéreért kedves. Ugy érzem, hogy e tündér nélkül sóvár és értéktelen valami volna nekem.

Ha azonban Gertrud kisasszony el tudná magát arra határozni, hogy Zollerné asszony legyen, úgy túlboldogaj ajánlanám tel neki nászajándékol ezt az uradalmat.

Közölje velem kérem, remélhetek-e? A viláért sem akarnám azonban, hogy a kisasszony kényszerítve tegye kezét a kezembe.

Türelmetlenül várom kedves uram a választát.

Szivélyes üdvözlettel, hiva

Zoller Ferdinánd.

Ha kedvező választ kapnék, úgy holnap tiszteletem teszem, hogy a kisasszony feleletét személyesen vegyem át.

zsébet s így már korán a könnyelmű életre adta fejét. Csavargása közben a napokban Dunaföldvárra vetődött, a hol betört Bubics István lakásába és annak távolléte alatt feltörte a ládáját, abból 72 frt 68 kr. készpénzt és ruhaneműt lopott. A csendőrség letartóztatta, mivel biztos tartózkodási helye nincs. A tolvaj csavargó leány a pénz egy részét Cseh Józsefnének adta, a másik részét pedig elmulatta.

— **(Hütlén cseléd.)** Rútul visszaélt *Tozer* Rozália cselédeleány Schmitz Géza zombai kereskedő bizalmával, a ki feleségével a napokban hazulról eltávozván, őt bizta meg, hogy mindenre vigyázzon. Ezt a megbízatást azután a cseléd úgy teljesítette, hogy mindent összekutatva, az üzleti könyvből a nevére vezetett 4 frt 98 kr. adósságot kitörölte és ruhaneműket szedett össze, sőt pénzt is lopott. A kereskedő hazajöve, mindjárt észrevette a hiányt és jelentést tett a csendőrségnél. A csendőrök aztán csakhamar kivallatták *Tozer* Rozáliával a bűnét, a ki azzal mentegette magát, hogy a szomszédasszony biztatására követte el a lopást.

— **(Milliárdosok harca.)** Kitűnő anekdotát beszélnek az elhunyt Vanderbiltről. Gouldnak volt egy vasutvonala, mely Vanderbilt chikagó-new-yorki vonalával versenyzett. A mikor Vanderbilt a maga vonalán leszállította a marhaszállítási díjakat, Gould még jobban leszállította, úgy, hogy Vanderbilt kénytelen volt a tarifát még olcsóbbá tenni. A konkurensok nagy elkeseredéssel harcoltak, miglen Vanderbilt egy napon kihirdette, hogy azontul minden ökörszállítmányt egy dollárért vitet Chicagóból New-Yorkba. Gould legyőzöttnek jelentette ki magát és vasutja többé egy marhát se szállított, de nemsokára meghallotta Vanderbilten, hogy azokat az ökröket, melyeket ő olyan olcsón szállított, mind Gould számlájára vásárolták, a ki így fényes üzletet csinált. Vanderbilt majd halálra nevette magát, a mikor ezt megtudta és a tarifaháboru véget ért.

— **(Villamvilágítási álló és függőlámpák.)** csillárok, nemkülönben a legszebb *petróleum függőlámpák*, valamint csinos és új *majolika díszárak*, nevezetesen *virág és gyümölcsstartók, állványok, servicek* stb. *Schönwald* Imre ékszerész és órás külön osztályában király-utca, a hatyuu-udvarban.

Művészet, irodalom.

○ A „Görög rabszolga.“ *Tiszai* Dezső szintársulata Egerben most adta elő a legújabb operettek egyikét, a „Görög rabszolga“-t, mely Pécsen is mindjárt a szezon elején színpadra kerül. Az előadás oly fényes eredménnyel járt, aminőre Egerben alig emlékeznek. A korhű jelmezek, díszletek, főleg pedig a szabatos előadás, táncok és csoportozatok valóságossággal elragadták a közönséget. A táncokat *Hans* Gyuláné, a Népszínház balletmesternője tanította be kiváló gonddal. Iris szerepét *Tiszayné*, Aspaziát — *Tibor* Lóri, Antóniát — *Szekula*, Diomedet — *Mezey* és *Heliodorust* — *Tiszai* Dezső játszották oly precízitással, hogy minden énekszámot megisméltetett a közönség, mely tiszszel egymásután zsufolással megtöltötte a színpadot. Nagy hatást tettek a maché szobrok és figurák, melyek *Rumbold* gyárát dicsérik.

○ **Lóhr Vilmos eléglája.** Annak idején még a pesti lapokba is belekerült dicsérő sorok kíséretében a városi közgyűlés ama határozata, hogy *Lóhr* Vilmos zenetanárnak Erzsébet királyné emlékére irt elégiáját a város saját költségén kiadni határozta. Hát e határozat mióta meghozatott, azóta szépen el is aludt. Pedig ha már kegyeletes dolgot akarunk elkövetni, azt első sorban addig fogantossuk, míg ez a kegyelet és ünnepiesség színezetével bír és ne késlekedjünk egy már elhatározott ügy végrehajtásával. Tudtunkkal a zenemű jövedelme a királyné szobrára fog fordíthatni. Nos hát ha nem igyekszik a kiadásra a város, a *Lóhr* Vilmos szonátája majd csak akkor fog napvilágot látni, mikor már — a szobrot leleplezték. Hja, a lelkesedés sokszor szalmaláng, mely lobbot vet és azután szép csendesesen elalszik. Ne vegyék tehát zokon, ha ébresztgetjük.

Törvénykezés.

§ **Pénzverő csirkekereskedő.** *Hartmann* János kertészlegény kenyerének a javát az ország különböző feyházaiban ette meg. Négyszer volt büntetve pénzhamisításért, ezenkívül ült lopásért és sikkasztásért is. Most a télen kiszabadult a feyházból, hol hét esztendő telt. Eltökélte, hogy tisztességes munkára adja magát. Csirkekereskedő lett Pakson. Ez azonban úgy látszik nem valami fényesen jövedelmezett, mert csakhamar visszatért régi mesterségéhez, a pénzveréshez. Egy rosszul sikerült forintoson április havában akart túladni *Rózsa* Samu kereskedő üzletében. A szatócs észrevette, hogy a forintos hamis s visszadobta *Hartmann*nak. A vén legény, mint kitanult feyházvirághoz illik, felháborodva rátámadott a kereskedőre, azt állítva, hogy az ő jó forintját kicserélte a hamis forintossal. *Rózsa* Samu rendőrt hívott, a ki előállította a rendőrségre, a hol kihallgatása után letartóztatták. A vizsgálat nem tudott egyebet rábizonyítani, minthogy hamis pénzt akart forgalomba hozni. Ezért helyezte vád alá a budapesti törvényszék s ezért ítélte el szombaton öt hónapi fegháza s száz forint pénzbüntetésre.

§ **Ellopott szerszámok.** Ungváry László mohácsi lakos, lakatos legény, ez év elején — mint az annak idején megirtuk — gazdája *Varga* Ferentől apránként többféle szerszámot ellopott, körülbelül száz forint értékben. A szerszámokat aztán egyik ismerőse *Briglovits* Károlynak eladta, ki azokat esetről-esetre megvette. Már körülbelül három hónapig lopkodta a gazdája szerszámait, midőn *Varga* rájött a lopásra s megtette a feljelentést hütlén legénye s annak orgazdája ellen. Így került tegnap Ungváry László a lopás büntetével, *Briglovits* Károly pedig az orgazdaság vétségével vádoltan a pécsi kir. törvényszék elé, mely Ungváry Lászlót a lopás büntette miatt három havi fegháza itélte. Másodrendű vádlott a tárgyalás során beismerte, hogy Ungvárytól megvásárolta a megvételre kínált szerszámokat, azonban tagadta, hogy azoknak lopott voltáról tudott volna. Ennélfogva a törvényszék *Briglovits* Károlyt az orgazdaság vádjára alól felmentette.

TÁVIRATOK.

— **Felrobbant gőzhajó.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Konstantinápolyból jelentik, hogy a „Konstantinosz“ nevű vontató gőzös az ottani kikötőben a kazán túlságos hevítése következtében felrobbant. A hajó a kapitánnyal és négy matrózzal együtt elsüllyedt.

— **Elhunyt tengernagy.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Cherbourgban *Sallandrouze* tengernagy, a francia éjszakai hajóraj parancsnoka, tüdővíznyőben meghalt.

— **Pusztító vihar.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A londoni „Times“-nek jelentik St.-Johnból, hogy Uj-Fundland partjain borzasztó vihar pusztított, mely tömérdek kárt tett a hajózásban és a halászatban. Az eddigi jelentések szerint 26 ember pusztult el a viharban.

— **A francia összeesküvők pöre.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Párisból írják, hogy az állami törvényszék zárt ülésben elhatározta, hogy megengedi a vádlottaknak, miszerint a vizsgálat folyama alatt az ügyvédek segítségét vehessék igénybe. Elhatározták 234 szavazattal 32 ellenében, hogy a vádat a vizsgálóbizottsághoz teszik át. *Trarieux* és *Deves* szenátorok mint egyes vádlottak rokonai, nem szavaztak. *Trarieux* hirtelen *Derouledenek* rokona. Az ülést este minden incidens nélkül berekesztették.

— **Ki nyert?** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az osztálysorsjáték mai húzásán 20 ezer koronát nyert a 80742 számú sorsjegy; 10 ezer koronát nyert a 26293 számú sorsjegy, továbbá a 39279 és az 57309 számú sorsjegyek.

— **Paty du Clam halálhíre.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Párisban az a hír van elterjedve, hogy *Paty du Clam* őrnagy meghalt.

Szerkesztői üzenetek.

S. A. (Bogdása.) A levél későn jött. A mi jó, sietünk közölni. Kérjük máskor is.

St. K. (Dárda.) Tessék megkezdeni a levelezést. Ha sikere lesz, majd nyélbe ütjük a dolgot.

A. L. (Siklós.) A siklói kutyák ügye hivatalos tudósítás nyomán iródott meg. A másik ügyben a felszólalás már rég idejét multa.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
 TAIJS JÓZSEF
 kiadó.

Hirdetések.

Legjobb minőségű

csemege-szőlő

kapható

Jankovits Hugó-nál

Pécs, Vásártér 6. sz.

☛ Vidéki rendelések elfogadtnak.

Vigadóban!

Zóna reggeli!

Marhahus-gulyás	6	kr.
Borjupörkölt	6	"
Savanyu tődő	6	"
Vese-velővel	6	"
Tormás kalbász	6	"
vagy " lével	6	"
Caviár	6	"
1 drb. sardinia	6	"
1 " csiga	6	"

Szóval minden étel 6 krajczár!

Pilseni sör a javából!

1 korsó	18	kr.
1 kis pohár	11	"

Azonfelül a közkedveltségű Hirschfeld-féle **Salon-sör** rendes árakkal.

Valódi ó, már régen nálam elfekvő **boraimat** a n. é. közönségnek ajánlva, azon reményemnek adok kifejezést, hogy ezen új vállalatomban is szíves támogatásukban részesíteni kegyeskednek.

Csütörtökön és szombaton este népzenekar.

Kiváló tisztelettel
HIRCZI FERENCZ
Vigadó-bérlő.

SZABADALMAZOTT

sodronyüveg-gyártmányainknak

jutalekos elárusítására keresünk Pécs és környékére ügyes és megbízható

képviselőt.

Csak olyanok jelentkezzenek ezen nagymennyiségben szükségeltető cikk elárusítására, kik az építész körökben, különösen ipartelepeknél, vasutnál és hatóságoknál ismerettséggel bírnak. Ajánlatokkal ellátott jelentkezéseket elfogad

Üvegipar-részvénytársaság

ezelőtt Siemens Frigyes

Neusattl, Elbogen mellett (Csehország).

AZ első polgári

régi híres

'Nádor'

kávéházban

ma szerdán

Vörös Gyula zenekara

zeneestélyt tart.

Különféle italok. Kétünő borok Cserta Antal saját terméséből.

Hideg buffet.

Szolid és pontos kiszolgálásról gondoskodva van.

EGÉSZ ÉJJEL NYITVA.

Számos látogatást kér

kiváló tisztelettel

Büttner József

üzletvezető.

MESTRITS JENŐ

épület és műlakatos

Király-utca 38. sz. **Pécsett** Percel-utca 35. sz.

Ajánlja jól berendezett üzletét mindennemű

épület- és műlakatos munkák,

erkély-, sár-, lépcső- és kerítés-rácsoszatok, valamint vaskapuk és csillárok vertvasból, továbbá biztonsági zárok és rekeszek, zajtalan görredőnyök, ponyva-gépezetek, villamos csengők, vízvezeték és angol closett-berendezések, a legkitünőbb asztal-tűzhelyek, központ fűtő (central) kályhák, mindennemű díszítőmunkák vert vasból való rajz- és stilszerű elkészítésére a legszolidabb kivitelben.

Segédgépek javítását s egyáltalán minden e szakmába vágó munkát elvállalok.

Midőn üzletemet a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlom, előre is biztosítom **áram versenyképességéről**, valamint gyors és pontos kiszolgálásról.

Tisztelettel

Mestrits Jenő.